

Rundskriv fra Kirke- og undervisningsdepartementet
til
presteskap og menighetsråd.

102129

1. Religiøst interesserte medlemmer av Nasjonal Samling.

Kirkedepartementet er blitt kjent med at religiøst-interesserte medlemmer av N.S. "frysos ut" av de kristelige foreninger, ut av nattverdsamfundet og ut av kirkens gudstjenester.

Departementet har etter foretatte undersøkelser sett seg nødt til å gi en prest i oppdrag inntil videre å ta seg av dette problem for Stor-Oslos vedkommende. Å yte disse medlemmer et betryggende landsomfattende tilsyn lar seg ikke godt gjøre herfra. En skal derfor anmode prester og menighetsråd i kristenkjærlighetens navn om at det tas de tjenligste forholdsregler for at dette sørgelige utslag av intolleranse og hatsmentalitet kan bringes til opphør slik at det kristne fellesskap kan være et for politiske meningsforskjelle fredet forum. Skjer ikke det, så vil det nu skrives et mørkt blad i norsk kristenarbeides historie og forholdet kan forøvrig medføre uberegnelige følger for kirkens og det kristelige arbeides frihet og plass i vårt folk.

2. Kirkens prester og partiet.

Det er ikke her spørsmål om å gå inn som medlem av Nasjonal Samling. Det må enhver prest avgjøre etter moden overveielse og under personlig ansvar uten påtrykk utenfra. Men departementet finner å burde gjøre presteskapet kjent med at det i den senere tid er innkommet sterke anklager mot endel prester. Det hevdes at de viser åpenlys uvilje mot N.S., at de i samtaler bruker sterke uttrykk mot partiet og det nåværende statsstyre, at de i sine prekenar med tilslørede uttrykk kretser omkring nyordningen på en negativ måte o.s.v.

I de tilfeller hvor departementet, også gjennom deres geistlige foresatte, har bedt om innberetninger, har det riktignok vist seg at de påankede ting er blitt vesentlig avsvakket. Men det er blitt klart ved disse foretatte undersøkelser at det fortiden er prester som med sin opptreden på prekestol og ellers, såvel har skadet den kirke i hvis tjeneste de står, som partiet som er det eneste statsbærende parti i vårt land idag, hvilket vil si at fiendtlig opptreden mot partiet er å betrakte som statsfiendtlig opptreden.

Departementet vil for nåværende alvorlig tilholde kirkens prester i denne skjebnetid for land, folk og kirke å utvise den størst mulige forsiktighet og avholde seg fra all fiendtlig innstilling mot partiet, da dette

hverken kan gavne landet eller kirken, men bare føre ulykke over en selv.

Det er under den nuværende situasjon inntil videre nødvendig at alle prester enten de står i partiet eller ikke, i sin forkynnelse lar det rent oppbyggelige og det evighetsmessige i evangeliet stå i forgrunnen slik at kirkens gudstjenester ikke berøres av den politiske spaltning som fortiden er et trist faktum i vårt folk. Det samme gjelder også

3. De religiøse utsendinger i kringkastingen.

Disse ble i forrige måned etter anmodning av Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet overtatt av Kirkedepartementet og henhører fortiden under Avdelingen for Kirke- og Geistlighet, hvor de jo også etter sin natur hører hjemme.

Departementet vil herved anmode prestene om når henvendelser kommer om å få overføre en gudstjeneste i kringkastingen, å stille seg imøtekommende slik at denne for kirken så viktige post ikke skal bli nødt til å tas vekk fra programmet.

Å si nei til å benytte en anledning til å forkynne evangeliet for ~~lyttere~~ landet rundt, er en meget alvorlig sak.

4. Menighetsbladene og Statens pressekontorer.

Kirkedepartementets rundskriv av 6 mars d.å. angående oversendelse av menighetsbladene til Statens pressekontor, har foranlediget noen forespørslers fra prester og menighetsråd!

Departementet skal i den anledning anføre følgende:

Rundskriv av 6 mars d.å. var foranlediget ved at det jevnlig innløp klager til departementet fra Nasjonal Samlings lokale tillitsmenn eller fra private over at menighetsblad ble brukt som redskaper i urospredningens tjeneste og inneholdt mer eller mindre kamuflerte angrep på vårt nuværende statsstyre.

Departementet har ikke anledning til å besvare hver enkelt sådan henvendelse eller å gjennomgå samtlige menighetsblad og fandt å måtte henvisse lignende klager til Statens pressekontorer som får seg tilsendt samtlige blader og aviser i vedkommende fylke, slik at departementet henholder seg til pressekontorene ved behandlingen av slike saker.

Da det viste seg at mange menighetsblad ikke ble innsendt til pressekontorene, ble nevnte rundskriv utsendt.

Departementet skal gjøre oppmerksom på at Statens pressekontor i hvert fylke er å anse som filialer til Pressedirektoratet i Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet og altså ikke er å behandle som et privat foretagende. være

Det må i presteskapets og menighetsrådenes interesse at menighetsbladene holdes helt utenom innblanding i dagens politikk og avholder seg fra statsfiendtlig propaganda i enhver form. Menighetsbladene må få være hva de er tenkt å være. Et evangelisk sendebud inn i hvert eneste hjem i menigheten. Noe inngrep i denne menighetsbladenes oppgave vil selvsagt ikke bli foretatt

Fortsatt undlatelse av å sende menighetsblad til Statens pressekontor eller missbruk av bladets spalter, vil kunne medføre at bladet må gå inn.

-----:-----

Departementet vil tilslutt rette en inntrengende henstilling til presteskapet og menighetsråd om i loyalt samarbeide med kirkeledelsen, og ved den for et sådant samarbeide nødvendige tillit, å sette alle positive krefter inn for å trygge kirkens plass i vårt folk og gi våre barn et lykkelig og et kristent Norge.

Dette rundskrivet sendes til sokneprestene. En skal be om at disse leverer et eksemplar av rundskrivet til hvert av menighetsrådene og til de andre prester i prestegjeldet.

Oslo, 5 april 1941.

R. S k a n c k e.

Sigmund Feyling.